

2019/2204(INI)

11.12.2020

СТАНОВИЩЕ

на комисията по външни работи

на вниманието на комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите

относно изпълнението на Директива 2009/81/ЕО относно възлагането на обществени поръчки в областта на отбраната и сигурността и на Директива 2009/43/ЕО относно трансфера на продукти, свързани с отбраната
(2019/2204(INI))

Докладчик по становище: Свен Миксер

PA_NonLeg

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по външни работи приканва водещата комисия по вътрешния пазар и защита на потребителите да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

1. отново изразява своята подкрепа за амбициозните цели на директивите от пакета за отбраната, които бяха установени в контекста на финансовата и икономическа криза от 2008 г., а именно да се насърчи по-нататъшна интеграция на веригата на доставки в областта на отбраната на ЕС и да се увеличи взаимното доверие между държавите членки и прозрачността, равното третиране и общата конкурентоспособност на европейската отбранителна промишленост; счита, че това би помогнало за справяне с текущите недостатъци в оперативните способности на отбраната и би гарантирало, че ЕС може да разчита на достатъчни и стратегически способности, да увеличи оперативната съвместимост, да рационализира разходите за отбрана и да използва по-добре парите на данъкоплатците чрез намаляване на дублирането, фрагментацията и промишления свръхкапацитет, да стимулира конкурентоспособността на една силна, иновативна и устойчива европейска отбранителна технологична и индустриална база (ЕОТИБ), както и на един добре функциониращ, надежден, отворен, конкурентен, модерен, стабилен и ефективен европейски пазар на отбранителна техника (ЕПОТ); изразява твърдото си убеждение, че държавите членки трябва да подобрят отбранителните си способности и капацитет, и счита ефективното прилагане на директивите за стъпка към амбицията на ЕС за стратегическа автономност и Европейски съюз за отбрана, като същевременно се зачитат в пълна степен неговите съюзи и партньори, и което служи за засилване на неговите многостранни действия, както и като необходим елемент от развитието на европейската отбранителна промишленост и от сигурността и способността на Съюза да се защитава срещу настоящи и бъдещи заплахи; подчертава, че директивите биха могли да направят европейската политика за отбраната по-съгласувана, при условие че държавите членки имат обща визия и споделена стратегическа перспектива за европейските инициативи в областта на отбраната;
2. подчертава напредъка, открит в докладите на Комисията за оценка от 2016 г. и в проучването на Службата на ЕП за парламентарни изследвания (EPRS) от 19 октомври 2020 г., които показват, че и двете директиви са помогнали да се отвори вътрешният пазар за стоки в областта на отбраната и да се премине към завършването на вътрешния пазар за продукти и услуги, свързани с отбраната, но е необходим много по-голям напредък; призовава да бъдат извършени повече актуални оценки, тъй като липсата на надеждни, точни и пълни данни за използването на двете директиви възпрепятства лицата, вземащи решения, и съответните заинтересовани страни да направят цялостна оценка на тяхното прилагане и да се ангажират в значим процес за създаване на ефикасен, стабилен и модерен ЕПОТ, и затруднява прозрачността и контрола; настоятелно призовава държавите членки да осигурят висококачествени данни относно прилагането на двете директиви и да обмислят създаването на специални кодове за статистическа класификация, с цел измерване на развитието на структурата на европейската отбранителна промишленост и оценяване на европеизацията на

веригите за създаване на стойност в областта на отбраната; призовава държавите членки да изпълняват и прилагат изцяло двете директиви и призовава Комисията да гарантира, че тълкувателните ѝ насоки се прилагат и изпълняват последователно и изцяло, за да се избегнат различия при тяхното прилагане в държавите членки, включително чрез използване на производства за установяване на нарушение; изразява надежда, че създаването на Генерална дирекция „Отбранителна промишленост и космическо пространство“ (DEFIS), чиято компетентност обединява наблюдението и управлението на двете директиви, ще доведе и до укрепване на връзките между двете директиви и евентуално до действителна интеграция на отбранителната промишленост на вътрешния пазар;

3. изразява съжаление относно продължаващата разпокъсаност на европейския пазар на отбранителна техника, която продължава да води до ненужни дублирания и оттам до умножаване на неефективните проекти и неефективните разходи от бюджетите за отбрана на държавите членки; подчертава, че с оглед на икономическата рецесия, която се очаква да настъпи поради пандемията от COVID-19 и която вероятно ще окаже натиск върху бюджетите за отбрана, се изисква по-задълбочена интеграция на отбранителната промишленост на равнището на ЕС; счита, че ефективното прилагане на директивите допълнително ще повиши ефективността на инициативите в областта на отбраната, започнали през последните няколко години, по-специално на координирания годишен преглед на отбраната (КГПО), постоянно структурираното сътрудничество (ПСС) и Европейския фонд за отбрана (ЕФО); подчертава и изразява съжаление обаче за значителното намаляване на финансирането за ЕФО, Европейския механизъм за подкрепа на мира и военната мобилност;
4. подчертава загрижеността си относно евентуалната повторна национализация на веригите на доставки, което би било в противоречие с целите на директивите; призовава за възобновяване на усилията за справяне с все още съществуващите недостатъци и изоставането на ЕОТИБ по отношение на технологиите и иновациите, за да се намали нарастващата зависимост на Европа от вноса на отбранителни продукти; подчертава, че за да изгради надежден и всеобхватен европейски пазар на отбранителна техника и ефективен отбранителен сектор, Комисията трябва да представи всеобхватна стратегия за режима за сигурност на доставките в целия ЕС;
5. признава значимостта на сътрудничеството между ЕС и Обединеното кралство в областта на отбранителната промишленост и важността на съществуващото сътрудничество между отделните държави членки и Обединеното кралство;

Директива 2009/81/ЕО относно възлагането на обществени поръчки в областта на отбраната и на поръчки от чувствително естество в областта на сигурността

6. подчертава, че преобладаващата част от договорите все още се възлагат на национално равнище; изразява съжаление за продължаващата липса на прозрачност и значителната степен на непрозрачност в някои практики за придобиване; изразява съжаление за широко разпространеното използване на изключения и запазването на изисквания за компенсация, което ограничава лоялната конкуренция на европейския пазар на отбранителна техника; призовава

за по-малко използване на изключения и изисквания за компенсации при придобиванията в областта на отбраната, като по този начин се даде възможност на ЕОТИБ да се развива по-бързо и по-добре като една от основните стратегически цели и на двете директиви; призовава за по-систематично и всеобхватно докладване на последователни, точни и съпоставими данни от държавите членки относно използваните от тях изключения, с цел да се подобрят контролът и прилагането на съответните насоки на Комисията; призовава Комисията да положи повече усилия и да предприеме смели и проактивни мерки за предотвратяване на злоупотребата с изключения и за прилагане на директивата, по-специално чрез гарантиране на ефективността на процедурите за нарушение;

7. отбелязва разликите между държавите членки в степента на публикуване на обявления за обществени поръчки; посочва, че тези разлики биха могли да предизвикат разпокъсаност на вътрешния пазар, както и че липсата на реципрочност би могла да обезкуражи държавите членки с по-висока степен на изпълнение;
8. изтъква необходимостта да се гарантира, че държавите членки стриктно спазват условията за прилагане на изключения, и по-конкретно стриктно ограничават евентуална злоупотреба с член 346 от ДФЕС, не на последно място като се има предвид новата реалност на многонационалните вериги на доставки и многонационалните съвместни проекти в областта на отбраната, за да се подобрят прозрачността и равенството; призовава държавите членки да следват стриктно тълкувателните насоки на Комисията по отношение на условията, при които може да се направи позоваване на член 346; призовава за ясно определяне на типовете и характеристиките на продуктите, които може да са предмет на изключения, и за контрол и внимателна оценка на необходимостта и пропорционалността на изключенията, прилагани от държавите членки въз основа на член 346 от ДФЕС, по-специално когато тяхното използване може да навреди на конкурентоспособността на ЕОТИБ;
9. припомня предупрежденията на експертите, че ако държавите членки продължат настоящите си практики, при които средно по-малко от 20% от обществените поръчки в областта на отбраната водят до съвместни проекти, европейската отбранителна промишленост и нейният капацитет за технологични иновации ще бъдат обречени на упадък;
10. приветства разпоредбите на директивата, които имат за цел да насърчат съвместното възлагане на поръчки в областта на отбраната, и призовава държавите членки да използват всички възможности за сътрудничество, предлагани от директивата, в истински дух на солидарност, по-специално по линия на Европейската програма за промишлено развитие в областта на отбраната (EDIDP) и бъдещия ЕФО; препоръчва основните проекти в областта на отбраната, които понастоящем се осъществяват на двустранна или многонационална основа от държавите членки извън рамката на инициативите на ЕС, свързани с отбраната, да се интегрират в нея, за да се даде възможност за пълноценно участие на онези държави членки, които желаят да се включат в проектите, да се гарантира, че действията са последователни, да се избегне дублирането, за да се използват по-добре парите на данъкоплатците, и последователно да се създава добавена

стойност за целия Съюз; призовава за засилено сътрудничество чрез общи проекти за научноизследователска и развойна дейност (НИРД) в областта на отбраната и придобивания в подкрепа на развитието на ЕОТИБ;

11. отбелязва, че участието на МСП в обществени поръчки в областта на отбраната остава слабо; насърчава държавите членки да се справят с причините за това, да се опитат да намалят бариерите пред навлизането и сложността за МСП и систематично да се придържат към препоръката на Комисията от 2018 г. относно трансграничния достъп до пазара за поддоставчици и МСП, най-вече по отношение на превеждането на офертите, предварителното обявяване на големите програми за обществени поръчки и разделянето им на по-малки обособени позиции, като същевременно се вземат предвид разходите и сроковете на програмите; призовава държавите членки да осигурят актуално и обявено картографиране на технологичните възможности на МСП, по-специално на тези, които работят в областта на нововъзникващите и революционните технологии, така че да се даде възможност на главни изпълнители в други държави членки да идентифицират МСП, притежаващи необходимите компетенции за стартиране съвместен проект, и да се създаде възможност за насърчаване на лоялната и открита конкуренция и по-активното участие на МСП, като същевременно се подкрепя по-голямата прозрачност;

Директива 2009/43/ЕС относно трансфери на свързани с отбраната продукти в рамките на ЕС

12. призовава държавите членки да покажат пълна политическа воля за гарантиране на ефективното и хармонизирано прилагане на разпоредбите на Директива 2009/43/ЕО и за повишаване на придобиванията в областта на отбраната в рамките на ЕС и сътрудничеството в сферата на НИРД; призовава държавите членки да се ползват от обща НИРД в областта на отбраната и общи придобивания, за да се повиши оперативната съвместимост между военните им дейности; призовава Комисията да подпомага държавите членки при прилагането на директивата и да продължи диалога с националните органи по този въпрос;
13. призовава Комисията да насърчава участието на МСП в трансгранични проекти и да повишава осведомеността относно инструментите и ползите на директивата, по-специално по отношение на МСП;
14. подчертава, че е необходимо по-съгласувано тълкуване и последователно прилагане на Общата позиция на ЕС относно износа на оръжие, за да се намали разпокъсаността на вътрешния пазар на ЕС в областта на отбраната и да се увеличи съгласуваността на външната му политика; подчертава, че в заключенията си от 16 септември 2019 г. Съветът посочва, че укрепването на ЕОТИБ следва да се съпровожда от по-тясно сътрудничество и сближаване в сферата на контрола върху износа на военни технологии и оборудване; призовава за действия, чрез които да се отстранят евентуални „вратички“, непоследователност или противоречия между Директивата за вътрешнокорпоративните трансфери, Общата позиция и Регламента за изделията с двойна употреба; подчертава, че е важно да се обърне внимание в пълна степен на член 4, параграф 8 от Директива 2009/43/ЕО; изтъква, че вече няма да е

необходимо предварително разрешение преди реекспорта на продукти и компоненти, ако общата позиция се тълкува и прилага по еднакъв начин;

15. препоръчва да се извърши подходящ анализ на въздействието на двете директиви върху сътрудничеството в областта на отбраната между ЕС и Обединеното кралство в сценария след излизането на Обединеното кралство от ЕС; призовава за изготвяне на конкретни разпоредби относно сътрудничеството в областта на отбранителната промишленост между ЕС и Обединеното кралство в съответствие със специфичните особености на всяко общо споразумение, което би могло да бъде постигнато между двете страни;
16. изразява съжаление за ограниченото използване на генералните лицензи за трансфер (ГЛТ); призовава държавите членки да увеличат прозрачността чрез по-задълбочено прилагане на препоръките на Комисията относно приваждането в съответствие на обхвата и условията за продуктите, които са обект на използване на ГЛТ; призовава Комисията да оцени изпълнението на препоръките си и да изготви доклад; подчертава необходимостта държавите членки да предоставят преводи на националните разпоредби за лицензиране на трансфери; призовава Комисията да подкрепя и подпомага изцяло държавите членки при разработването на хармонизирани глобални и индивидуални лицензи за трансфер за проекти в областта на EDIDP и ЕФО;
17. подчертава, че е важно да се гарантира достъпността и използваемостта на онлайн регистъра на сертифицираните предприятия, свързани с отбраната (CERTIDER), систематично да се предоставят подробни данни за трансферите на оръжие в рамките на ЕС и да се обмисли необходимостта от актуализиране на настоящата статистическа рамка с цел по-добро отчитане на дейностите в областта на отбраната и въоръжаването, за да се осигури пълноценен контрол и да се оцени правилно изпълнението на Директива 2009/43/ЕО; призовава държавите членки да докладват всяка година на Комисията относно използването на генерални и индивидуални лицензи за трансфер; призовава Комисията да актуализира редовно раздела на CERTIDER относно ГЛТ; призовава държавите членки за тази цел систематично да съобщават на Комисията за всяка промяна в своите ГЛТ.

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

Дата на приемане	10.12.2020
Резултат от окончателното гласуване	+: 51 -: 10 0: 7
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Alviina Alametsä, Alexander Alexandrov Yordanov, Maria Arena, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Lars Patrick Berg, Anna Bonfrisco, Reinhard Bütikofer, Fabio Massimo Castaldo, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Katalin Cseh, Tanja Fajon, Anna Fotyga, Michael Gahler, Kinga Gál, Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Márton Gyöngyösi, Karol Karski, Dietmar Köster, Andrius Kubilius, Ilhan Kyuchyuk, David Lega, Miriam Lexmann, Nathalie Loiseau, Antonio López-Istúriz White, Jaak Madison, Claudiu Manda, Lukas Mandl, Thierry Mariani, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Gheorghe-Vlad Nistor, Urmas Paet, Demetris Papadakis, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Manu Pineda, Kati Piri, Giuliano Pisapia, Jérôme Rivière, María Soraya Rodríguez Ramos, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Jacek Saryusz-Wolski, Andreas Schieder, Radosław Sikorski, Jordi Solé, Sergei Stanishev, Tineke Strik, Hermann Tertsch, Hilde Vautmans, Harald Vilimsky, Idoia Villanueva Ruiz, Thomas Waitz, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima, Salima Yenbou, Željana Zovko
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Andor Deli, Markéta Gregorová, Bart Groothuis

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

51	+
EPP	Traian Băsescu, Michael Gahler, Kinga Gál, Sunčana Glavak, Andrius Kubilius, David Lega, Miriam Lexmann, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Lukas Mandl, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Gheorghe-Vlad Nistor, Radosław Sikorski, Isabel Wiseler-Lima, Alexander Alexandrov Yordanov, Željana Zovko, Andor Deli
S&D	Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Tanja Fajon, Raphaël Glucksmann, Claudiu Manda, Sven Mikser, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Kati Piri, Giuliano Pisapia, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Andreas Schieder, Sergei Stanishev
RENEW	Petras Auštrevičius, Katalin Cseh, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Ilhan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, Urmas Paet, María Soraya Rodríguez Ramos, Hilde Vautmans, Bart Groothuis
VERTS	Alviina Alametsä, Reinhard Bütikofer, Jordi Solé, Tineke Strik, Thomas Waitz, Salima Yenbou, Markéta Gregorová
NI	Fabio Massimo Castaldo, Márton Gyöngyösi

10	-
S&D	Dietmar Köster
ID	Lars Patrick Berg, Jaak Madison, Thierry Mariani, Jérôme Rivière, Harald Vilimsky
ECR	Charlie Weimers
GUE	Manu Pineda, Idoia Villanueva Ruiz
NI	Kostas Papadakis

7	0
ID	Anna Bonfrisco, Susanna Ceccardi
ECR	Anna Fotyga, Karol Karski, Jacek Saryusz-Wolski, Hermann Tertsch, Witold Jan Waszczykowski

Легенда на използваните знаци:

+ : „за“

- : „против“

0 : „въздържал се“